

ekwadraat

ARCHITECTS OF
THE SUSTAINABLE CHAIN

G. Wielink Holding BV

**Ruimtelijke onderbouwing
Zonnevelden
Hattem**

G. Wielink Holding BV

Ruimtelijke onderbouwing

Zonnevelden Hattem

Opdrachtgever	G. Wielink Holding BV BV Ketelweg 29 8251PP Dronten
Adviseur	Ekwadraat BV Ynduksjewei 4 8914 CA Leeuwarden 088-4000 500 088-4000 509 info@ekwadraat.com
Colofon	Contactpersoon: Nico la Crois Auteurs: Nico la Crois Status: Definitief Datum: juni 2020 Projectnummer: 102058

Inhoudsopgave

1	Hoofdstuk	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Organisatorische opzet.....	6
1.3	Leeswijzer	7
2	Projectbeschrijving	8
2.1	Bestaande situatie	8
2.1.1	Ligging projectgebied	8
2.1.2	Planologisch regime.....	8
2.2	Beoogde situatie/project.....	9
2.2.1	Projectbeschrijving	9
2.2.2	Toelichting locatiekeuze	11
2.2.3	Project in relatie tot het bestemmingsplan.....	11
2.2.4	Benodigde toestemmingen (vergunningen en andere voorzieningen)	12
3	Beleid	13
3.1	Rijksbeleid.....	13
3.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)	13
3.1.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).....	13
3.1.3	Ladder voor duurzame verstedelijking	13
3.1.4	Energieakkoord 2013.....	14
3.1.5	Klimaatakkoord.....	14
3.1.6	Analyse/beoordeling	15
3.1.7	Conclusie.....	15
3.2	Provinciaal beleid	16
3.2.1	Omgevingsvisie Gaaf Gelderland	16
3.2.2	Omgevingsverordening Gelderland.....	16
3.2.3	Analyse/beoordeling	16
3.2.4	Conclusie.....	18
3.3	Gemeentelijk beleid.....	18
3.3.1	Raadsmotie december 2019.....	18
3.3.2	Analyse/beoordeling	18
3.3.3	Conclusie.....	19
4	Omgevingsaspecten	20
4.1	Milieuzonering.....	20
4.1.1	Juridisch kader	20
4.1.2	Analyse/beoordeling	20
4.1.3	Conclusie.....	20
4.2	Geluid.....	20
4.2.1	Juridisch kader	20
4.2.2	Analyse/beoordeling	21

Realisatiefase	21
Exploitatiefase	21
4.2.3 Conclusie.....	22
4.3 Luchtkwaliteit	22
4.3.1 Juridisch kader	22
4.3.2 Analyse/beoordeling	22
4.3.3 Conclusie.....	22
4.4 Licht en reflectie	23
4.4.1 Analyse/beoordeling	23
4.4.2 Conclusie.....	24
4.5 Bodem.....	24
4.5.1 Juridisch kader	24
4.5.2 Analyse/beoordeling	24
4.5.3 Conclusie.....	24
4.6 Archeologie en cultuurhistorie	25
4.6.1 Juridisch kader	25
4.6.2 Analyse/beoordeling	25
4.6.3 Conclusie.....	25
4.7 Externe veiligheid	26
4.7.1 Juridisch kader	26
4.7.2 Analyse/beoordeling	26
4.7.3 Conclusie.....	27
4.8 Ecologie.....	27
4.8.1 Juridisch kader	27
4.8.2 Analyse/beoordeling	27
Gebiedsbescherming	27
Soortenbescherming.....	29
4.8.3 Conclusie.....	31
Gebiedsbescherming	31
Soortenbescherming.....	31
4.9 Water.....	31
4.9.1 Juridisch kader	31
4.9.2 Analyse/beoordeling	31
4.9.3 Conclusie.....	32
4.10 Verkeer en parkeren.....	32
4.10.1 Analyse/beoordeling	32
Verkeer	32
4.10.2 Conclusie.....	32
4.11 Landschap/stedenbouw en welstand.....	32
4.12 Mer-beoordeling	33
5 Uitvoerbaarheid.....	34

5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	34
5.2	Economische uitvoerbaarheid.....	35

1 Hoofdstuk

1.1 Aanleiding

G. Wielink Holding BV heeft het plan opgevat om in Hattem nabij het verkeersknooppunt bij Hattem op een vijftal agrarische percelen en een zandwinningsplas zonnevelden te realiseren. Vier van de vijf agrarische percelen en de zandwinningsplas bevinden zich binnen de gemeentegrenzen van Hattem. Het initiatief is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2007'.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een omgevingsvergunning planologische medewerking te verlenen aan het project. Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd dat het project passend is binnen de relevante beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Ook wordt voldoende aannemelijk gemaakt dat de verschillende bij de beoordeling te betrekken omgevingsaspecten niet in de weg staan aan vergunningverlening. Tenslotte wordt gemotiveerd dat het project maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is.

De onderbouwing kan ten grondslag worden gelegd aan het besluit omtrent de aanvraag omgevingsvergunning.

1.2 Organisatorische opzet

Initiatiefnemer:

Bedrijf:	G. Wielink Holding BV
Contactpersoon:	de heer G. Wielink
Adres:	Ketelweg 29
Postcode en plaats:	8251PP Dronten
Telefoonnummer:	06-25447595
e-mailadres:	gwielink@wielinkbv.nl

Gemachtigde/opsteller ruimtelijke onderbouwing:

Bedrijf:	Ekwadraat BV
Contactpersoon:	Nico la Crois
Postadres:	Postbus 827
Postcode en plaats:	8901 BP Leeuwarden
Bezoekadres:	Ynduksjeweï 4
Postcode en plaats:	8914 CA Leeuwarden
Telefoonnummer:	06-41140024
E-Mail adres:	nlacrois@ekwadraat.com
Internet:	www.ekwadraat.com

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de locatie, het project en de planologische situatie beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de relevante beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. In hoofdstuk 4 worden de relevante omgevingsaspecten voor dit project behandeld. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de uitvoerbaarheid van het project.

2 Projectbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

2.1.1 Ligging projectgebied

De projectlocaties zijn gelegen in de directe nabijheid van het verkeersknooppunt bij Hattem. De projectlocaties verschillen in omvang. De gronden zijn op dit moment in gebruik voor agrarische doeleinden (grasland) of hebben geen specifieke functie (zandwinningsplas).

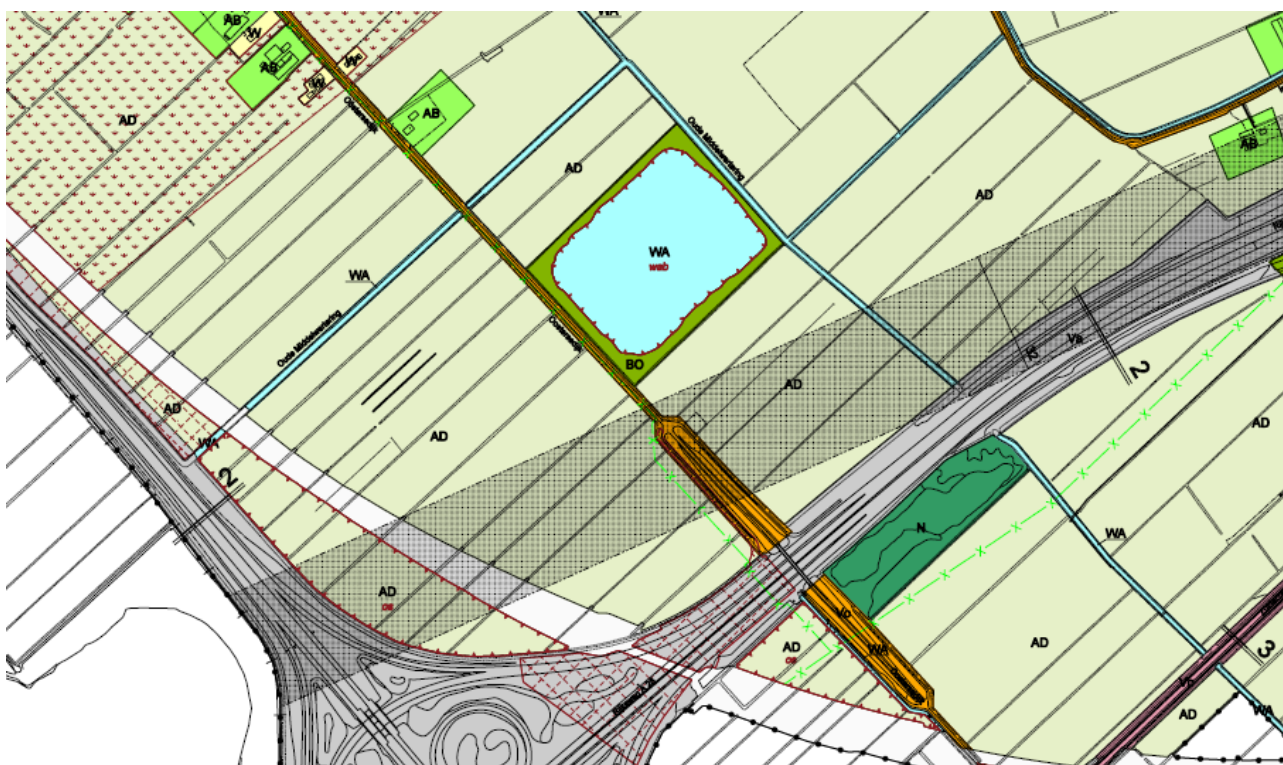
De projectlocaties zijn indicatief weergegeven op onderstaande luchtfoto (figuur 1).

Figuur 1: Locatie projectgebieden

2.1.2 Planologisch regime

Ter plaatse van het projectgebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied 2007', zoals vastgesteld op 2 april 2007. In figuur 2 is het relevante fragment van de bij het bestemmingsplan behorende verbeelding weergegeven.

Figuur 2a: Fragment verbeelding bij bestemmingsplan

Op grond van dit bestemmingsplan hebben de gronden de volgende bestemming(en) en aanduidingen(en):

- Agrarische doeleinden, met deels de aanduidingen/dubbelbestemmingen 'opslag toegestaan' en 'straatpad' (voor zover het de velden betreft);
- Water, met de aanduiding 'waterberging' (voor zover het de drijvende opstelling betreft).

2.2 Beoogde situatie/project

2.2.1 Projectbeschrijving

De initiatiefnemer heeft het plan opgevat om vijf zonnevelden te realiseren, waarvan vier grondgebonden opstellingen op onrendabele 'overhoeken' langs de Rijksweg A28 en de provinciale weg N50, nabij het verkeersknooppunt. Eén zonneveld wordt drijvend gebouwd op een zandwinningsplas langs de Oostersedijk. Het zesde zonneveld is gelegen in de gemeente Oldebroek en maakt geen deel uit van onderhavige vergunningaanvraag. Het project omvat:

- Het bouwen van veldopstellingen met zonnepanelen en drijvende zonnepanelen, inclusief bijbehorende bouwwerken (hekwerken, trafogebouwtjes);
- inpassingsmaatregelen, teneinde het zonneveld adequaat in te passen in het landschap.

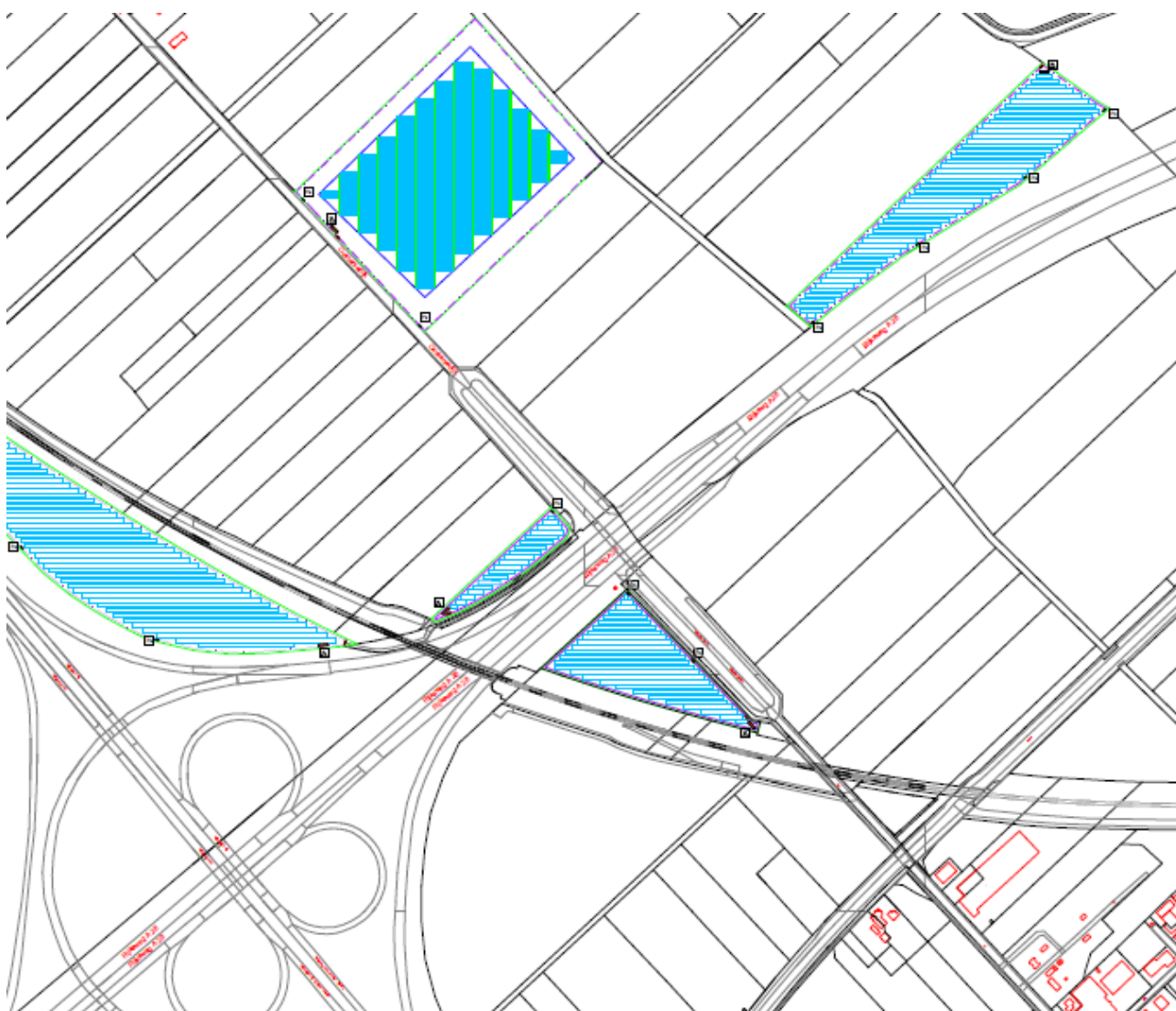
De opstellingen met zonnepanelen bestaan uit een aluminium constructie met daarop zonnepanelen bevestigd. De zonnepanelen worden georiënteerd op het zuiden.

De bruto-oppervlakte van de locaties (inclusief de locatie in Oldebroek) is ongeveer 25 ha. Het opgesteld vermogen wordt mede bepaald door de toe te passen panelen (#Wp per paneel) en de oppervlakte die

daadwerkelijk gebruikt wordt voor de zonnepanelen. Grofweg betekent dit naar verwachting een totaal opgesteld vermogen van 20 MWp. Met de opbrengst kunnen ongeveer 6.000 huishoudens jaarlijks van elektriciteit worden voorzien.

Rondom de zonnevelden en de plas wordt ter beveiliging een hekwerk geplaatst. Dit hekwerk kent een hoogte van maximaal 2 m. Voorts worden trafogebouwtjes geplaatst. Om de zonnepanelen in te passen in het landschap is een inrichtingsplan gemaakt. Dit inrichtingsplan bevat diverse maatregelen die bewerkstelligen dat de ter plaatse aanwezige landschappelijke waarden niet onevenredig worden geschaad en dat de zonnepanelen adequaat worden ingepast in het landschap. Hieronder, in figuur 3 is een situatietekening opgenomen die inzicht biedt in de aard en omvang van het project.

Figuur 3: Situatietekening met zonnepanelen

2.2.2 Toelichting locatiekeuze

Initiatiefnemer heeft voor realisatie van diens project de onderhavige locatie gekozen op basis van de volgende selectiecriteria:

- Aansluitmogelijkheid: Op beperkte afstand kan worden aangesloten op het net. De ligging is wat dit betreft redelijk gunstig.
- Impact op het landschap: Door de zonnevelden te projecteren op gronden die direct grenzen aan bestaande infrastructuur, blijft de landschappelijke impact beperkt. Rondom de zandwinningsplan is voorts reeds een forse groensingel aanwezig, die de zonnepanelen grotendeels aan het zicht onttrekt.
- Belangen van derden: De afstand van de beoogde zonnevelden tot woon- en bedrijfskavels van derden bedraagt nergens minder dan 250 meter en overwegend veel meer dan die afstand. Op een dergelijke afstand wordt geen hinder ondervonden van een zonneveld. Het aantal derde-belanghebbenden dat vanaf de woon- of bedrijfskavel zicht heeft op de panelen, is daarmee beperkt/nagenoeg nihil.
- Beleid: Onderzoek naar de provinciale en gemeentelijke beleidskaders ten aanzien van zonneweides, wees uit dat deze locaties van overheidswege worden beschouwd als geschikt.
- Geen 'opoffering' hoogwaardige landbouwgronden: De percelen betreffen allemaal percelen die op korte afstand van het knooppunt zijn gelegen en kunnen door hun ligging, vorm en omvang niet op een rendabele wijze voor agrarische doeleinden worden aangewend. De zandwinningsplan heeft thans geen nuttige invulling. Met de installatie van de zonnepanelen verandert dit.

2.2.3 Project in relatie tot het bestemmingsplan

Zoals hiervoor aangegeven hebben de gronden de bestemming 'Agrarische doeleinden' en 'Water'.

Gronden voorzien van de bestemming 'Agrarische doeleinden' zijn (hoofdzakelijk en voor zover in dit kader relevant) bestemd om te worden gebruikt voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf. Ten behoeve van dit gebruik zijn bouwwerken toegestaan tot een hoogte van maximaal 1 meter. Het initiatief behelst de realisatie van opstellingen met zonnepanelen, inclusief de daarbij behorende bouwwerken. Met de bouwwerken wordt beoogd om energie op te wekken uit zonlicht. Het opwekken van energie is geen vorm van agrarisch grondgebruik. Daarmee is geen sprake van een beoogd gebruik overeenkomstig de bestemmingsomschrijving. Het project is om deze reden functioneel in strijd met het bestemmingsplan.

De constructies met zonnepanelen, transformatoren en hekwerken zijn voorts hoger dan 1 meter. Gelet hierop is ook sprake van strijd met de bouwregels.

Gelet op de beperkte bouwhoogte, werkt de dubbelbestemming/aanduiding 'straatpad' niet belemmerend voor realisatie van het project.

Gronden voorzien van de bestemming 'Water' zijn (hoofdzakelijk en voor zover in dit kader relevant) bestemd om te worden gebruikt voor kanalen, vaarten, plassen, watergangen en overstroken. Het initiatief behelst de realisatie van een opstelling met zonnepanelen, inclusief de daarbij behorende bouwwerken. Met de bouwwerken wordt beoogd om energie op te wekken uit zonlicht. Het opwekken van energie is geen vorm

van agrarisch grondgebruik. Daarmee is geen sprake van een beoogd gebruik overeenkomstig de bestemmingsomschrijving. Het project is om deze reden functioneel in strijd met het bestemmingsplan. De constructies met zonnepanelen, transformatoren en hekwerken zijn voorts (deels) hoger dan 2 meter. Gelet hierop is ook sprake van strijd met de bouwregels.

2.2.4 Benodigde toestemmingen (vergunningen en andere voorzieningen)

Gelet op voornoemde projectbeschrijving, de bestemmingsregels en het feit dat het initiatief in strijd is met het bestemmingsplan, dienen de volgende vergunningen te worden aangevraagd en/of meldingen te worden ingediend:

- Omgevingsvergunning '(ver)bouwen van een bouwwerk';
- omgevingsvergunning 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening';
- omgevingsvergunning 'uitvoeren van een werk of werkzaamheden' (in verband met het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 100 m2 en het aanbrengen van beplanting).
-

Burgemeester en wethouders van Hattem zijn bevoegd om voorgaande toestemmingen te verlenen. De omgevingsvergunning voor het 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' kan alleen worden verleend als de raad van de gemeente Hattem vooraf verklaart hieromtrent geen bedenkingen te hebben. Aan het besluit moet een zogenaamde 'goede ruimtelijke onderbouwing' ten grondslag worden gelegd. Deze notitie voorziet hierin.

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is de kapstok voor bestaand en nieuw Rijksbeleid. Deze structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op Rijksniveau. Het hoofdthema van de SVIR is: 'Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig'.

De structuurvisie geeft een visie voor Nederland tot het jaar 2040. Er zijn in de structuurvisie drie hoofddoelen opgenomen voor de middellange termijn (2028). Deze doelen zijn:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Er is een nieuwe aanpak in het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid geformuleerd. Het Rijk laat de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij...') en werkt aan eenvoudigere regelgeving. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. De verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal laat het Rijk over aan de provincies.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen (zoals opgenomen en verwoord in de SVIR) dat noodzakelijk maken.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op grond van artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is het verplicht om in het geval dat een bestemmingsplan of afwijkingsbesluit (omgevingsvergunning) een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, in de toelichting of ruimtelijke onderbouwing een beoordeling aan de hand van de zogenoemde ladder voor duurzame verstedelijking op te nemen.

Per 1 juli 2017 is een wijziging van de Ladder voor duurzame verstedelijking' in werking getreden. Het doel van deze wijziging is het vereenvoudigen van regeling. Waar de 'Ladder' voorheen bestond uit drie treden waaraan getoetst diende te worden, is de kern van de gewijzigde 'Ladder' nu terug gebracht tot navolgende tekst:

'De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling, en, indien het

bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Artikel 1.1.1 Bro definieert een stedelijke ontwikkeling als een

'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

3.1.4 Energieakkoord 2013

Het energieakkoord 2013 heeft een basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor korte en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 Peta joule energiebesparing per 2020;
- Een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- Het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn uitgewerkt in verschillende pijlers.

3.1.5 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het nationale Klimaatakkoord gepresenteerd. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49 % ten opzichte van 1990.

Sinds februari 2018 hebben meer dan 100 partijen gewerkt aan een samenhangend pakket aan voorstellen waarmee het CO2-reductiedoel in 2030 gerealiseerd kan worden. Het eindresultaat is het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord bevat een pakket aan maatregelen met een breed maatschappelijk draagvlak, dat de steun heeft van zoveel mogelijk bijdragende partijen en waarmee het politieke reductiedoel van 49% in 2030 wordt gerealiseerd.

In het Klimaatakkoord wordt onder andere ingezet op de realisatie van zonPV-projecten. De afspraken ten aanzien van het opwekken van zonne-energie zijn neergelegd in hoofdstuk C5.5 (Productie uit hernieuwbare bronnen op land). De volledige tekst van het klimaatakkoord is te vinden via

<https://www.klimaatakkoord.nl/binaries/klimaatakkoord/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord/klimaatakkoord.pdf>.

Ook als het gaat om de ruimtelijke inpassing van duurzame initiatieven zijn er afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord (hoofdstuk C5.9, Ruimtelijke inpassing). Deze afspraken berusten op de volgende principes:

- Streef naar zuinig en (zoveel mogelijk) meervoudig ruimtegebruik;
- breng vraag naar en aanbod van hernieuwbaar opgewekte elektriciteit zoveel mogelijk dicht bij elkaar;
- combineer opgaven en ga indien nodig over tot uitruilen en herbestemmen;
- sluit zo goed mogelijk aan bij gebieds-specifieke ruimtelijke kwaliteit.

3.1.6 Analyse/beoordeling

SVIR en Barro

De realisatie van de zonnevelden is naar aard en omvang geen project dat raakt aan één van de dertien in het SVIR/Barro genoemde nationale belangen. SVIR en Barro staan niet in de weg aan realisatie van het project.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In haar uitspraak van 23 januari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:178) heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat een zonneveld niet is aan te merken als stedelijke ontwikkeling, zoals bedoeld in de zin van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Een zonneveld leent zich er bij uitstek niet goed voor om te worden gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied. Een beoordeling aan de hand van de Ladder voor duurzame verstedelijking kan om deze reden achterwege blijven.

Energieakkoord

Het zonneveld levert een bijdrage aan de doelstelling om meer duurzame/hernieuwbare energie op te wekken. Per jaar wordt met de beoogde zonnevelden een hoeveelheid elektriciteit opgewekt, waarmee wordt voorzien in de behoefte van ongeveer 6.000 huishoudens. Het aandeel duurzame energie neemt toe ten gevolge van realisatie van het project, waardoor het bereiken van de doelstellingen uit het Energieakkoord een bescheiden stapje dichterbij wordt gebracht.

Klimaatakkoord

Met de realisatie van het onderhavige project wordt CO₂-uitstoot vermeden: Naarmate meer elektriciteit wordt opgewekt uit hernieuwbare bronnen, hoeft minder elektriciteit te worden opgewekt met gebruikmaking van fossiele brandstoffen.

De emissiefactor van 'grijze' stroom is 0,649 kg CO₂ per Kwh (bron: <https://www.co2emissiefactoren.nl/lijst-emissiefactoren/>). Ervan uitgaande dat met onderhavige zonnevelden 19.000 MWh/jaar wordt opgewekt, betekent dit dat met de realisatie van de zonnevelden jaarlijks 12.331.000 kg CO₂-uitstoot vermeden wordt. Hiermee draagt het project bij aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen, zoals verwoord in het Klimaatakkoord.

Er is sprake van dubbel ruimtegebruik: Naast het opwekken van energie uit zonlicht, kunnen de percelen (veldopstellingen) gebruikt worden voor het weiden van schapen.

Voor wat betreft de ruimtelijke inpassing van de velden, wordt verwezen naar paragraaf 4.11 van deze onderbouwing en het ten behoeve van het project vervaardigde inrichtingsplan. Met realisatie van het inrichtingsplan wordt rekening gehouden met de uitgangspunten uit het Klimaatakkoord.

3.1.7 Conclusie

Het project is niet in strijd met de nationale doelstellingen en relevante beleidskaders. Het project draagt bij aan de nationale duurzaamheidsdoelstellingen. Gelet hierop is er geen aanleiding om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is vastgesteld door Provinciale Staten op 19 december 2018 en in werking getreden op 1 maart 2019.

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 vervangt de Omgevingsvisie Gelderland 2014-2018. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 gaat in de breedte over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 geeft richting op de strategische hoofdlijnen van het beleid. De visie integreert een vijftal wettelijk verplichte planfiguren voor het provinciaal beleid voor de leefomgeving; te weten ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening is een van de instrumenten om de ambities uit Omgevingsvisie te realiseren. Om samen een Gaaf Gelderland te bereiken, legt Gelderland bij het uitvoeren van haar taken de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. De provincie geeft hier richting aan door gezamenlijk zeven samenhangende ambities na te streven op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid; economisch vestigingsklimaat en woon- en leefklimaat. Net als de Omgevingsvisie richt de Omgevingsverordening zich op de inrichting en kwaliteit van de Gelderse leefomgeving.

3.2.3 Analyse/beoordeling

In de Omgevingsvisie is (onder andere) het volgende opgenomen met betrekking tot de energietransitie en het doel wat Gelderland wat dit betreft nastreeft:

Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Ons streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, willen we Gelderland in de toekomst schoon en gezond houden. Wij hebben geen tijd te verliezen. In 2030 willen wij – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken.

Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zetten wij in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zetten we in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. Wij stimuleren de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: we pakken de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, willen wij onze ambitie halen. In de bodem zoeken wij naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op ons mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. We zien al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze initiatieven willen we verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met onze partners moeten we bepalen waar we de noodzakelijke extra meters kunnen maken en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zetten we ons voor in en pakken we door, als dat nodig is.

Waar we naar streven...

Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten; dat is wat wij nastreven. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

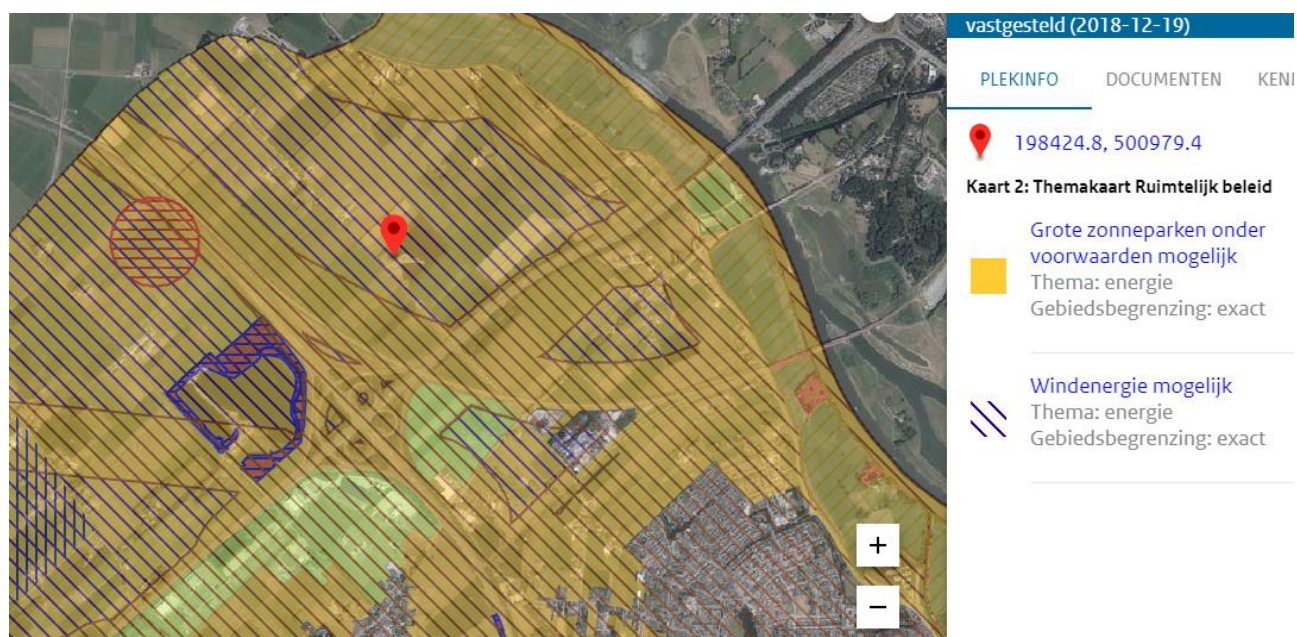
Onze ambitie:

In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.

Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.

Realisatie van de zonnevelden draagt bij aan de provinciale doelstellingen als verwoord in de Omgevingsvisie.

Het projectgebied is via de Themakaart Ruimtelijk beleid van de Omgevingsvisie aangewezen als gebied waar grote zonneparken (onder voorwaarden) mogelijk zijn. Een fragment van de betreffende kaart is hieronder ingevoegd (figuur 4).

Figuur 4: Fragment Themakaart Ruimtelijk beleid

De Omgevingsverordening bevat geen instructieregels met betrekking tot zonneweides.

3.2.4 Conclusie

Het project draagt bij aan de provinciale doelstellingen en is niet in strijd met de Omgevingsverordening. De locaties zijn aangewezen als gebied waar grote zonneparken (onder voorwaarden) mogelijk zijn. Gelet hierop is er geen aanleiding om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Raadsmotie december 2019

De gemeente Hattem heeft geen specifieke beleidskaders als het gaat om het al dan niet toestaan van zonneweides binnen haar grenzen. Mede om die reden heeft de raad in december 2019 een motie aangenomen. Het doel van deze motie om, voorafgaand aan de totstandkoming van beleid, kaders te stellen voor de realisatie van zonneweides. In deze motie heeft de raad bepaald dat:

- De Gedragscode Zon op Land en de Participatiewaaiër zon- en windprojecten op land als uitgangspunt dienen bij zonprojecten;
- De gemeenteraad van Hattem te allen tijde beslissingsbevoegd blijft over de plaatsing van grootschalige duurzame opwekking in Hattem.

3.3.2 Analyse/beoordeling

Voor wat betreft de toepassing van de Gedragscode Zon op Land in het kader van onderhavig project, kan verwezen worden naar het inrichtingsvoorstel. De Gedragscode heeft hiervoor als leidraad gediend. In het

inrichtingsvoorstel wordt uiteengezet op welke wijze hetgeen in de Gedragscode is bepaald, is verwerkt in de uitwerking van het onderhavige initiatief.

De toepassing van het bepaalde in de Participatiewaaijer komt terug in de paragraaf met betrekking tot de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project (paragraaf 5.1) en het daarmee samenhangende participatieplan dat als bijlage is bijgevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing.

De beslissingsbevoegdheid van de raad komt terug als uitvloeisel van het bepaalde in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Voor deze zonnevelden kan het college alleen een omgevingsvergunning verlenen als de raad vooraf heeft verklaard hiertegen geen bedenkingen te hebben.

3.3.3 Conclusie

Het project draagt bij aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen en is uitgewerkt en in gang gezet overeenkomstig hetgeen de raad heeft bepaald in haar motie van december 2019. Gelet hierop is er geen aanleiding om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Milieuzonering

4.1.1 Juridisch kader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Voor de richtafstanden wordt onderscheidt gemaakt tussen woningen in een rustig woongebied en woningen in een gemengde omgeving.

4.1.2 Analyse/beoordeling

De exploitatie van een zonnenveld is geen milieubelastende (bedrijfs)activiteit in het kader van milieuzonering. De zonnepanelen worden op stellages geplaatst. Om de opgewekte stroom te verwerken is een transformator nodig. Voor de transformator geldt op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' een richtafstand van 10 meter ten opzichte van geluidsgevoelige objecten (woningen). Voor transformatorstations bedraagt deze afstand 30 meter. De feitelijke afstand tussen de (bedrijfs)woningen van derden en de transformatoren bedraagt overal ruimschoots meer dan deze richtafstand. Daarmee wordt voldaan aan de beschreven richtafstand. Nader onderzoek is niet nodig.

4.1.3 Conclusie

De afstand van milieubelastende functies binnen de projectlocaties tot aan in de nabijheid gelegen gevoelige functies bedraagt meer dan de aanbevolen richtafstand. Onaanvaardbare milieuhinder kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.2 Geluid

4.2.1 Juridisch kader

Realisatiefase

Artikel 8.3 van het Bouwbesluit 2012 bevat normen die zijn gericht op het voorkomen van geluidshinder tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden. Onder andere is bepaald dat werkzaamheden (behoudens ontheffing) uitsluitend mogen plaatsvinden op werkdagen en op zaterdag tussen 7:00 en 19:00 uur. Daarbij mogen de in het tweede lid genoemde dagwaarden en blootstellingsduur niet worden overschreden.

Exploitatiefase

Bij het ontwikkelen van een ruimtelijk initiatief is het belangrijk rekening te houden met geluidbronnen en de mogelijke hinder of overlast daarvan voor mensen. De beoordeling van het aspect geluid vindt zijn grondslag vooral in de Wet geluidhinder, maar daarnaast ook in de Wet ruimtelijke ordening, wanneer het gaat om de beoordeling van de vraag in hoeverre sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Het aspect geluid kent voor een aantal gevoelige bestemmingen (zoals bijvoorbeeld wonen) in combinatie met een aantal typen geluidbronnen een wettelijk kader dat van belang is bij het opstellen van ruimtelijke plannen of het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van een geldend ruimtelijk plan. Zo zijn in de Wet geluidhinder voor woningen en andere gevoelige bestemmingen grenswaarden opgenomen voor wegverkeerslawaaï, industrielawaai en spoorweglawaaï. Voor andere geluidbronnen bestaan geen wettelijke kaders.

Andere geluidbronnen kunnen wel noodzaken tot een aanvullende beoordeling van het aspect geluid in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Een algemeen geaccepteerd instrument waarmee dit beoordeeld kan worden, is de basiszoneringslijst van de VNG-brochure *Bedrijven en milieuzonering* (2009). Deze publicatie geeft richtlijnen over de aan te houden afstanden tussen bedrijven en gevoelige bestemmingen. Hiermee kan worden bepaald of de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

4.2.2 Analyse/beoordeling

Realisatiefase

Tijdens de realisatiefase is enige mate van hinder voor omwonenden onontkoombaar. De realisatie van het project vergt ongeveer zes maanden, waarbij de werkzaamheden voornamelijk bestaan uit het met vrachtauto's aanvoeren van materieel en materialen, intern transport op de locatie, werkzaamheden met (mini)kranen etcetera. Het is onvermijdelijk dat deze werkzaamheden in enige mate hinder veroorzaken voor omwonenden. Het gaat hierbij om tijdelijke hinder, die in zijn algemeenheid aanvaard moet worden als sprake is van bouw- en aanlegactiviteiten.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden zal voldaan worden aan het bepaalde in artikel 8.3 van het Bouwbesluit. Werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats (op werkdagen en eventueel op zaterdag uitsluitend tussen 7:00 en 19:00 uur). Gelet op de aard van de werkzaamheden, aard en omvang van het bouwproject en de afstand tot gevoelige functies valt daarbij redelijkerwijs niet te verwachten dat de toegestane dagwaarden en blootstellingsduur worden overschreden.

Exploitatiefase

Het project ziet niet op de realisatie van een geluidgevoelige functie. Effecten van geluid ten gevolge van in de omgeving van de projectlocaties gelegen (spoor)wegen en bedrijven/industrieterreinen behoeven om die reden dan ook niet in beeld te worden gebracht. Akoestisch onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder kan achterwege blijven.

Zoals hiervoor aangegeven dient naast een beoordeling aan de hand van de Wet geluidhinder ook beoordeeld te worden in hoeverre de ontwikkeling passend is, gezien vanuit een goede ruimtelijke ordening. Een beoordeling aan de hand van de richtafstandenlijst is uitgevoerd. De bevindingen zijn weergegeven in paragraaf 4.1 van deze onderbouwing.

Daarbij is voor wat betreft het aspect geluid (en de andere omgevingsaspecten) geconcludeerd dat wordt voldaan aan de richtafstanden en dat om die reden akoestisch onderzoek achterwege kan blijven.

4.2.3 Conclusie

De realisatie van het project kan en zal plaatsvinden overeenkomstig het bepaalde in het Bouwbesluit 2012. Het project ziet niet op de realisatie van een geluidgevoelige functie. Onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder kan om die reden achterwege blijven.

Op grond van de richtafstanden als genoemd in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' kan geconcludeerd worden dat met de realisatie van het project een aanvaardbaar woon- en leefklimaat behouden blijft en het project daarmee niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Juridisch kader

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer bevat onder titel 2 de eisen ten aanzien van luchtkwaliteit. Daarnaast zijn de volgende besluiten en regelingen van kracht: Het Besluit 'Niet in betekende mate' (Besluit NIBM) en de Regeling 'Niet in betekende mate' (Regeling NIBM). Voornoemde wet- en regelgeving bevat maatregelen om zowel de uitstoot te beperken als te voorkomen dat mensen langdurig worden blootgesteld aan verontreiniging.

In het Besluit NIBM en de Regeling NIBM zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Het begrip 'niet in betekende mate' is daarbij gedefinieerd als 3% van de grenswaarde van NO₂ en PM₁₀. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen, die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit worden uitgevoerd.

4.3.2 Analyse/beoordeling

Het project leidt, behoudens gedurende de aanlegfase van enkele weken, niet tot een toename aan verkeersbewegingen. Het project draagt zodoende niet-in-betekende-mate bij en er is geen luchtkwaliteitonderzoek nodig.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

4.4 Licht en reflectie

4.4.1 Analyse/beoordeling

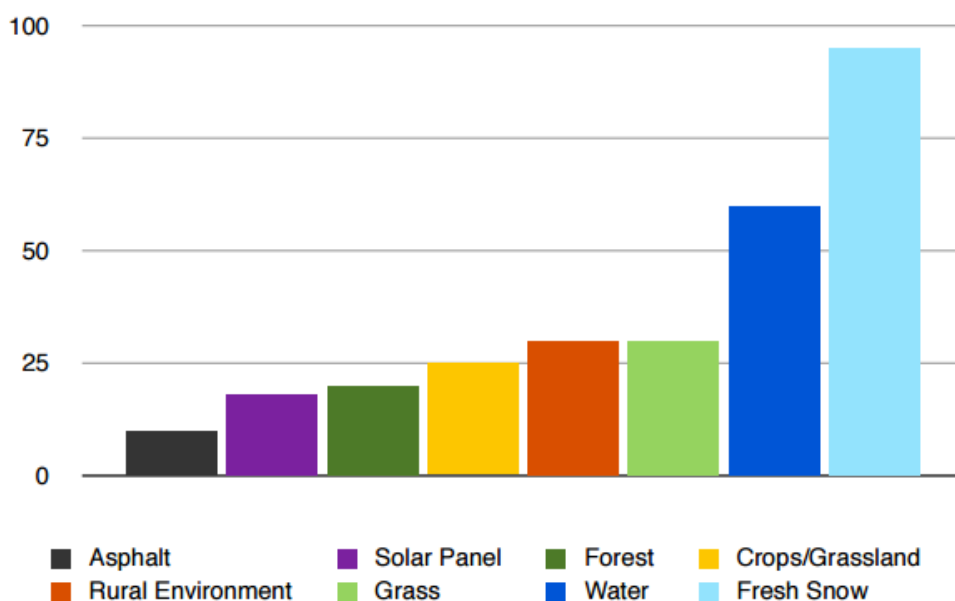
De beoogde zonnevelden zullen niet worden verlicht en veroorzaken daarmee dan ook geen lichtemissie die verstorend kan werken of hinder kan opleveren voor natuur en omwonenden.

In theorie zou hinder kunnen ontstaan als gevolg van schittering (reflectie) van zonlicht dat wordt weerkaatst via de panelen.

Ten aanzien hiervan dient als eerste te worden opgemerkt dat de toe te passen panelen zijn voorzien van een coating die schittering tegengaat. Reeds hierdoor wordt de kans op (hinderlijke) reflecties tot een minimum beperkt.

Daarnaast zorgt ook de ligging van de locatie, de inrichting van het gebied en de hellingshoek en oriëntatie van de panelen ervoor dat geen hinderlijke of gevaarlijke situaties voor de omgeving kunnen ontstaan.

Tenslotte kan verwezen worden naar onderzoek ten aanzien van lichtreflectie van zonnepanelen/zonnevelden: Uit een wegbeeldanalyse met betrekking tot een zonnepark (zonnepark Ceresweg: Wegbeeldanalyse Oesterdam (N659), N.H. Tiekstra & . W. Swolfs (Rho adviseurs), oktober 2014) blijkt dat betreffende reflectie niet feller is dan het achtergrondlicht van de zon zelf. In ditzelfde onderzoek wordt tevens geconstateerd dat er aanzienlijk meer zonlicht gereflecteerd wordt door water dan door een zonnepaneel. In een soortgelijk onderzoek naar de visuele impact van een zonnepark in het Verenigd Koninkrijk (Visual Impact Assessment, Capital Solar Farm, december 2010) wordt dezelfde conclusie getrokken. In figuur 5 is met relatieve aantallen het verschil weergegeven van de reflectie van verschillende materialen.

Figuur 5: Vergelijking reflectie zonnepaneel t.o.v. andere materialen

Zonnepanelen veroorzaken minder reflectie van licht dan gras of water. Op dit moment zijn de percelen in gebruik als grasland. De lichtreflectie van dit zonnepark is daarmee verwaarloosbaar en heeft geen effect op het wegverkeer en railverkeer.

4.4.2 Conclusie

De aspecten licht en reflectie staan niet in de weg aan vergunningverlening.

4.5 Bodem

4.5.1 Juridisch kader

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijke ontwikkeling inzicht verkregen moet worden in de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling. Dit betekent onder meer dat er duidelijkheid moet zijn of er sprake is of kan zijn van een noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering.

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening, moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het projectgebied.

Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is daarmee een onderdeel van de onderzoeksverplichting van burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen en omgevingsvergunningen. Door deze onderzoeksverplichting moet worden voorkomen dat gronden met een onvoldoende milieuhygiënische kwaliteit (bodemverontreiniging) worden bestemd voor gevoelige functies (zoals woningen). In veel gevallen kan een historisch onderzoek uitwijzen of er een (aanvullend) bodemonderzoek moet plaatsvinden.

4.5.2 Analyse/beoordeling

De realisatie van een veldopstelling met zonnepanelen ziet niet op bouwwerken waarin mensen verblijven. Er is geen sprake van een gevoelige functie. De projectlocaties zijn voorts uitsluitend in gebruik geweest voor agrarische doeleinden of ten behoeve van de winning van zand. Er hebben geen bodembedreigende activiteiten plaats gevonden. Om deze redenen is geen milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd. Realisatie van het project leidt niet tot gezondheidsrisico's.

4.5.3 Conclusie

De gesteldheid van de bodem staat, gelet op de aard van het project en het historisch bodemgebruik, niet in de weg aan vergunningverlening.

4.6 Archeologie en cultuurhistorie

4.6.1 Juridisch kader

Archeologie

Door ondertekening van het Verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet (2016) is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Cultuurhistorie

Door de wijziging van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a, van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen of het nemen van planologische afwijkingsbesluiten.

4.6.2 Analyse/beoordeling

Archeologie

De projectlocaties kennen geen verhoogde archeologische verwachtingswaarde. Om deze reden is geen archeologisch bureau- of verkennend veldonderzoek uitgevoerd.

De ingrepen in de bodem blijven tamelijk beperkt. Er worden staanders de grond ingedreven en er vinden tot een beperkte diepte (ongeveer 30 cm) graafwerkzaamheden plaats voor het leggen van kabels. De kans dat hierbij archeologische vondsten worden aangetroffen of geschaad is gering. Mocht desalniettemin toch gestuit worden op archeologische vondsten, dan dienen de werkzaamheden te worden gestaakt en moet hiervan melding worden gedaan bij de provinciaal archeloo.

Cultuurhistorie

In opdracht van initiatiefnemer is een korte analyse verricht van de ontstaansgeschiedenis en de mogelijk aanwezige cultuurhistorische waarden in het gebied. De bevindingen zijn neergelegd in het inrichtingsvoorstel. Voor wat betreft het aspect cultuurhistorie en de wijze waarop hiermee rekening is gehouden bij de planvorming, wordt verwezen naar paragraaf 4.11 van deze onderbouwing. Geconcludeerd kan worden dat, met name vanwege de aanwezigheid van het verkeersknooppunt en de kunstmatige zandafgraving geen sprake is van een grote cultuurhistorische waarde die bescherming geniet.

4.6.3 Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie staan niet in de weg aan vergunningverlening.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Juridisch kader

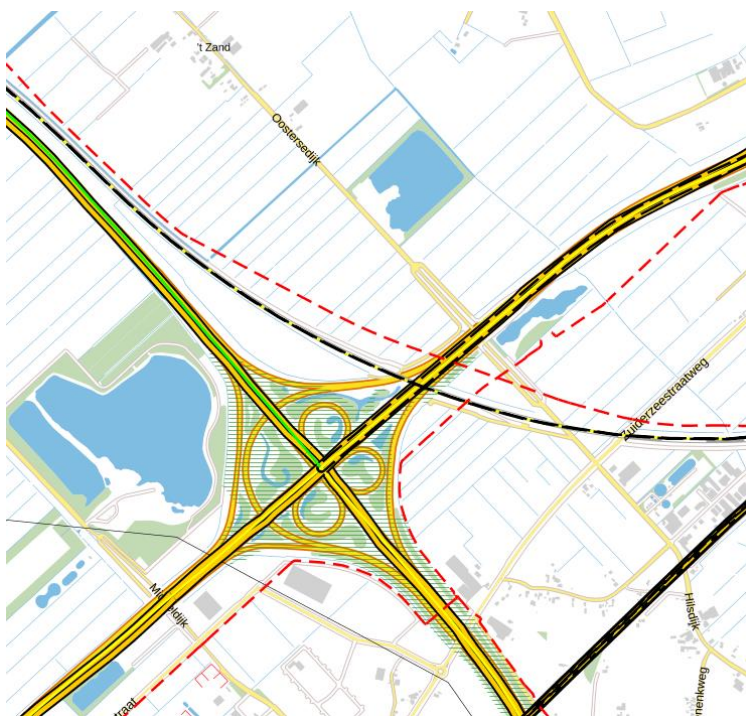
Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving als gevolg van gebruik en opslag van gevaarlijke stoffen bij bedrijven, het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water, het spoor en via buisleidingen. De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau van transport en aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Het PR is de kans per jaar dat een persoon die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een inrichting of transportroute bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route of binnen die inrichting. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Voor nieuwe situaties is voor kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld woningen) de grenswaarde voor het PR gesteld op een niveau van 10^{-6} /jaar. Voor beperkt kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld bedrijven) is dit een richtwaarde.

Het GR geeft aan wat de kans is op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde transportroute of inrichting. Het aantal personen dat in de omgeving van de transportroute of inrichting verblijft, bepaalt daarmee mede de hoogte van het GR.

4.7.2 Analyse/beoordeling

In het kader van het aspect externe veiligheid is de risicokaart geraadpleegd, in figuur 6 zijn de projectlocaties en hun omgeving opgenomen.

Figuur 6: Fragment Risicokaart

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen aanwezig. Wel is sprake van een buisleiding in en nabij de projectlocaties en de aanwezigheid van transportroutes voor gevaarlijke stoffen (rail en weg). Een zonneveld is echter geen gevoelige functie in het kader van externe veiligheid (er zijn geen personen aanwezig).

Een zonneweide is voorts zelf geen risicovolle inrichting en vormt daarom geen gevaar voor de directe (woon)omgeving.

4.7.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het realiseren van het zonneveld.

4.8 Ecologie

4.8.1 Juridisch kader

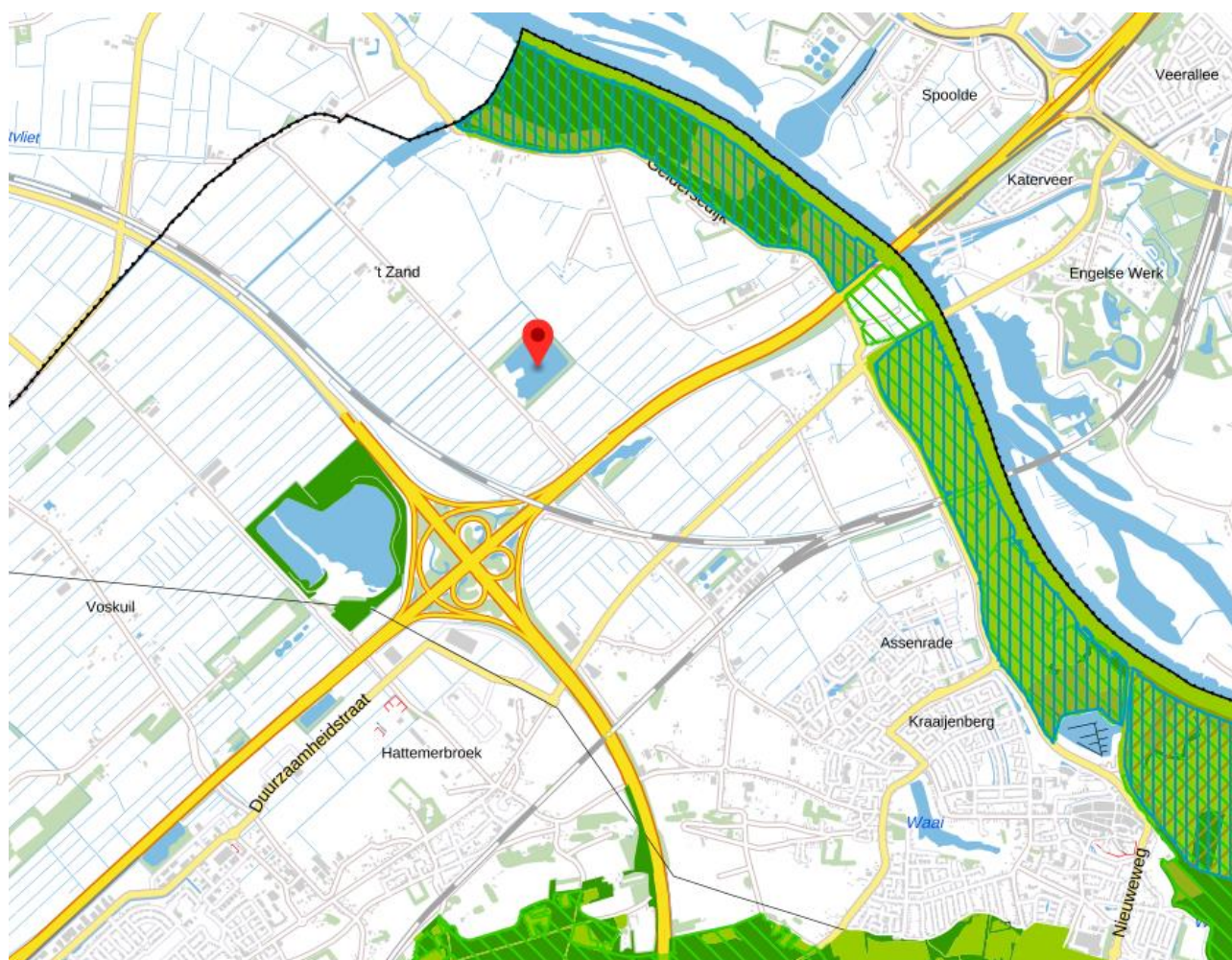
Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden, ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De wet staat in het teken van het verbinden van ecologie en economie en bescherming van de natuur. De wet zet er op in dat er geen schade mag ontstaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. Soms is het echter onvermijdelijk dat er schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten of natuurgebieden. In dat geval moet gekeken worden naar maatregelen die de effecten van het project op de natuur matigen of compenseren. De wet maakt onderscheid in soortenbescherming en gebiedsbescherming. Op deze aspecten wordt hierna ingegaan.

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is dus geregeld via de Wet Natuurbescherming. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).

4.8.2 Analyse/beoordeling

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. In de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van Natura 2000-gebieden (de afstand van het meest oostelijk gelegen veld tot het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied) bedraagt meer dan 500 meter. Het NNN is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingszones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden. Er is geen sprake van een natuurgebied of van een verbindingszone die deel uitmaakt van het NNN.

Figuur 7: Fragment themakaart natuur- en landschapsbeleid (Omgevingsvisie Gaaf Gelderland)

Het project heeft naar aard en omvang een lokale uitstraling. De ruimtelijke invloed van een zonneweide op de omgeving is zeer beperkt. Het gebied zal mede vanuit veiligheidsoogpunt niet toegankelijk zijn voor derden. Uitsluitend ten behoeve van beheer en onderhoud zal het projectgebied incidenteel/enkele malen per jaar worden betreden. Het zonnepark wordt niet verlicht. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is gelegen op een afstand van meer dan 500 meter van het projectgebied. Effecten op beschermde natuurgebieden tijdens de exploitatiefase kunnen daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

Uitsluitend in de aanlegfase, bij het gebruik van materieel voor de bouw en installatie, vindt in beperkte mate stikstofdioxide-uitstoot plaats. Dit is in zeer beperkte mate en voor een kort tijdsbestek.

Een uitgebreide beoordeling door middel van een AERIUS-stikstofberekening, lijkt niet doelmatig. Gelet op de afstand tot het Natura-2000 gebied, het feit dat er bij de aanleg nauwelijks tot geen sprake is van uitstoot en dit ook nog voor een zeer korte duur is, valt te verwachten dat er geen sprake zal zijn van een stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/hectare/jaar tijdens de aanlegfase van zonneweide.

Soortenbescherming

Het project ziet niet op het dempen van sloten, het kappen van bomen of het slopen van gebouwen. In de huidige situatie wordt het gebied gebruikt als grasland (de velden) of is geen sprake van een duidelijke functie (zandwinplas). De gebieden liggen naast of temidden van intensief benutte infrastructuur. Dit maakt dat sprake is van een zeer geringe kans op de aanwezigheid en het verstoren van beschermde soorten als gevolg van de realisatie en exploitatie van het zonneveld.

Desalniettemin is in opdracht van de initiatiefnemer onderzoek uitgevoerd naar het vóórkomen van eventuele beschermde plant- en diersoorten in en om de projectlocaties. De bevindingen van het onderzoek zijn neergelegd in de rapporten 'Quickscan natuuronderzoek realisatie drijvend zonneveld' en 'Quickscan natuuronderzoek realisatie 4 zonnevelden'. Deze rapportages zijn bijgevoegd als bijlagen 2 en 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Ten aanzien van de zonnevelden is het volgende geconcludeerd:

Flora

Beschermde soorten ontbreken binnen de 4 deelgebieden waardoor geen schade aan deze soorten te verwachten is en geen nader onderzoek of een ontheffing noodzakelijk is.

Vogels

In de 4 deelgebieden is geen nader onderzoek voor vogelsoorten noodzakelijk. Indien de fysieke werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd (globaal genomen binnen de periode 15 maart-15 juli), kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden broedende vogels worden verstoord of nesten worden vernield doordat enkele soorten als broedvogel niet zijn uit te sluiten. Dit dient door een ecooloog te worden beoordeeld.

Herpetofauna en vissen

Binnen de 4 deelgebieden zijn enkele beschermde amfibieën en vissen niet uit te sluiten. Doordat er geen watervoerende elementen worden vergraven, zullen er voor vispopulaties en voor de meeste amfibieënsoorten geen potentiële voortplantingsbiotopen verdwijnen of worden aangetast. Eveneens zullen de deelgebieden na inrichting potentieel geschikt landhabitat vormen. Doordat kan worden aangenomen dat er geen sprake is van verslechtering van de kwaliteit van het leefgebied voor deze soorten, is er geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk. Aanwezigheid van rugstreeppad kan op voorhand echter niet worden uitgesloten. Indien de (graaf)werkzaamheden in de periode april-augustus worden uitgevoerd, is nadere afstemming met een ecooloog noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen de deelgebieden zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten uit deze groep aanwezig. Doordat vaste verblijfplaatsen ontbreken en er geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Voor vleermuizen is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden

Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Ten aanzien van het drijvende zonneveld is het volgende geconcludeerd:

Flora

Beschermde soorten ontbreken binnen het plangebied waardoor nader onderzoek of een ontheffing niet noodzakelijk is. Door de potentiële aanwezigheid van Rode lijstgenoteerde kranswieren(velden) en de mogelijke impact van drijvende zonnevelden op waterplanten en daardoor directe invloed op het onderwaterleven met bijvoorbeeld beschermde vissen, wordt sterk aangeraden een nader onderzoek naar waterplanten uit te voeren om meer inzicht in de te verwachten effecten te kunnen krijgen.

Vogels

Voor de ontwikkelingen is geen nader onderzoek naar vogelsoorten noodzakelijk. Indien de fysieke werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd (globaal genome binnen de periode 15 maart-15 juli), kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden broedende vogels worden verstoord of nesten worden vernield doordat enkele soorten als broedvogel niet zijn uit te sluiten. Dit dient door een ecooloog te worden beoordeeld.

Herpetofauna en vissen

Binnen het plangebied zijn enkele beschermde amfibieën en vissen niet uit te sluiten. Om inzicht te krijgen of beschermde vissoorten aanwezig zijn en welke invloed de zonnepanelen op deze populaties kan hebben, mede door de invloed op de waterkwaliteit, is nader onderzoek naar vissen noodzakelijk. Doordat de omringende sloten en oeverzones van de plas behouden blijven, zullen er voor de meeste amfibieënsoorten geen potentiële voortplantingsbiotopen verdwijnen of worden aangetast. Doordat kan worden aangenomen dat er geen sprake is van verslechtering van de kwaliteit van het leefgebied voor deze soorten, is er geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Aanwezigheid van rugstreepad kan op voorhand binnen het landgedeelte niet worden uitgesloten. Indien (graaf)werkzaamheden in de periode april-augustus worden uitgevoerd, is een nadere afstemming met een ecooloog noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het te ontwikkelen gedeelte van het plangebied zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten uit deze groep aanwezig. Doordat vaste verblijfplaatsen ontbreken en er geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Voor vleermuizen is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden

Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

4.8.3 Conclusie

Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van als zodanig aangewezen beschermde natuurgebieden. Er is geen sprake van een toename van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige gebieden ten gevolge van de realisatie en aanwezigheid van de zonneweide. Er behoeft geen vergunning te worden gevraagd op grond van de Wet natuurbescherming. Het aspect gebiedsbescherming staat niet in de weg aan vergunningverlening.

Soortenbescherming

Uit voornoemde onderzoeken is gebleken dat er geen beschermde soorten ter plaatse van de projectlocaties aanwezig zijn die maken dat onderhavig initiatief onuitvoerbaar is.

Bij de realisatie van het project zal rekening moeten worden gehouden met het broedseizoen en de mogelijke aanwezigheid van de rugstreeppad.

Na ontvangst van een positieve SDE-subsidiebeschikking, bij de verdere uitwerking van het initiatief en in aanloop naar de realisatie zal nader onderzoek worden gedaan naar de waterplanten in de zandwinplas en mogelijk beschermde soorten. Waar nodig wordt bij de uitwerking van het plan tijdens realisatie en exploitatie van het drijvende zonneveld rekening gehouden met de aanwezige (al dan niet beschermde flora en fauna).

Het aspect soortenbescherming staat niet in de weg aan vergunningverlening.

4.9 Water

4.9.1 Juridisch kader

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in de ruimtelijke onderbouwing een waterparagraaf te worden opgenomen. Deze geeft weer wat de wijze is waarop rekening wordt gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. De waterhuishouding omvat het grond- en oppervlaktewater.

4.9.2 Analyse/beoordeling

Via de website www.dewatertoets.nl is de digitale toetsprocedure doorlopen bij Waterschap Vallei & Veluwe. Gelet op de technische beperkingen van deze website (het is slechts mogelijk om één projectlocatie aan te duiden) is in aanvulling op het doorlopen van de digitale watertoets via email een situatietekening toegezonden met alle projectlocaties.

Het doorlopen van de digitale watertoets is uitgemond in een toetsresultaat, dat is bijgevoegd als bijlage 4 bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Voor wat betreft de analyse/beoordeling kan verwezen worden naar genoemde bijlage. In het bijzonder dient daarbij aandacht te worden besteed aan de waterbergingsfunctie van het gebied. Hieromtrent zal nader overleg plaatsvinden met het Waterschap. Op voorhand kan ten aanzien van dit punt echter worden aangegeven dat de aanwezigheid van zonnenvelden geen gevolgen heeft voor de waterbergingscapaciteit van het gebied.

Voor het overige blijkt uit de watertoets dat geen waterbelangen in het geding zijn.

4.9.3 Conclusie

Er zijn geen water(schaps)belangen die in de weg staan aan vergunningverlening.

4.10 Verkeer en parkeren

4.10.1 Analyse/beoordeling

Verkeer

Een zonneweide is een beveiligde energiecentrale. Per zonnenveld moet één uitrit naar de openbare weg aanwezig zijn. De percelen hebben allen reeds een (al dan niet verharde) ontsluiting naar de openbare weg. Er behoeven daarmee geen extra ontsluitingen naar de openbare weg te worden gerealiseerd.

Er is geen vrije toegang tot de zonnenvelden. Toegang voor het onderhoud, begrazing en rondleidingen etc. is strikt geregeld. Met name in de aanlegfase zal vracht- en bouwverkeer naar de locaties rijden. Tevens zal de installatieploeg naar de locaties rijden. Wanneer de zonnenvelden in productie zijn, kennen deze geen noemenswaardige verkeersaantrekkende werking. De verkeersgeneratie van een zonneweide is zeer gering.

Parkeren

Een veldopstelling met zonnepanelen is geen gebruik met een noemenswaardige parkeerbehoefte of behoefte aan ruimte voor laden en lossen. Het bezoek blijft (na de realisatiefase) beperkt tot incidenteel bezoek voor beheer en onderhoud van de zonnenvelden. Er is geen ruimte voor parkeren nodig. Laden en lossen kan worden afgewikkeld op de betreffende locaties.

4.10.2 Conclusie

Een zonnepark heeft (behoudens de aanlegfase) geen verkeersaantrekkende werking van enige omvang. Evenmin is sprake van een parkeerbehoefte. De aspecten verkeer en parkeren staan daarmee niet in de weg aan vergunningverlening.

4.11 Landschap/stedenbouw en welstand

Ten behoeve van het project is overeenkomstig het gemeentelijk beleid een voorstel uitgewerkt voor de inpassing van de zonnenvelden. Dit inrichtingsvoorstel is toegevoegd als bijlage 1 bij de ruimtelijke

onderbouwing. Het inrichtingsvoorstel bevat en is gebaseerd op een analyse van de locaties en de omgeving ervan.

Met de realisatie van de voorgestelde inpassingsmaatregelen wordt het project adequaat ingepast in het landschap.

Aan de omgevingsvergunning wordt een voorwaarde verbonden die ziet op de daadwerkelijke uitvoering en instandhouding van de genoemde maatregelen ofwel wordt met de gemeente een overeenkomst gesloten die ziet op de realisatie.

4.12 Mer-beoordeling

Een zonnepark is geen mer-beoordelingsplichtige activiteit. Dit is als zodanig bevestigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 14 augustus 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:2770). Als gevolg van de aanleg van de zonneweide zijn geen belangrijke negatieve milieugevolgen te verwachten, hetgeen tevens valt te concluderen uit deze ruimtelijke onderbouwing.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Initiatiefnemer hecht waarde aan een goede informatievoorziening omtrent diens project. Daarom worden uit diens naam de omwonenden/omliggende bedrijven die zicht hebben op de beoogde zonnenvelden waar mogelijk persoonlijk geïnformeerd omtrent de plannen. Gelet op de ligging van de projectlocaties en de afstand ervan tot woningen en bedrijven in de omgeving, zullen derden niet of nauwelijks zicht hebben op de zonnenvelden en is ook anderszins geen sprake van hinder. Op voorhand hoeft wat dit betreft dus niet te worden gevreesd voor een gebrek aan draagvlak, waarmee de maatschappelijke uitvoerbaarheid voldoende aannemelijk is.

Desalniettemin meent initiatiefnemer dat de omgeving niet alleen geen nadeel behoort te ondervinden van de ontwikkeling, maar zet hij zich ook in om juist voordelen te bieden voor de omgeving. Op basis van dit idee is het project zoals dat is aangevraagd ontwikkeld en zullen na vergunningverlening een aantal acties worden ondernomen. Het gaat om de volgende voordelen voor het gebied:

- Het creëren van ecologische meerwaarde in het gebied. Dit is reeds meegenomen in het landschappelijk inrichtingsvoorstel;
- Het creëren van yoeiristisch-recreatieve meerwaarde, in de vorm van (bijvoorbeeld) bankjes, oplaadpunten voor e-bikes, borden met uitleg over de zonnenvelden/duurzaam opwekken van energie, uitkijkpunt, etc. Na vergunningverlening en ontvangst van een SDE-subsidiebeschikking zal in overleg met de gemeente onderzocht worden welke behoefte er wat dit betreft is;
- Het bieden van financiële/economische voordelen voor de omgeving. Dit zou kunnen in de vorm van:
 - Het beschikbaar stellen tegen inkoopprijs van een op basis van de behoefte te bepalen hoeveelheid zonnepanelen. Particulieren en bedrijven kunnen deze vervolgens zelf op hun daken laten installeren. Op deze manier wordt het verduurzamen van hun eigen gebouwen goedkoper gemaakt en de terugverdientijd verkort;
 - Het om niet ter beschikking stellen van een (in overleg met betrokken partijen en afgestemd op het eigen energieverbruik) aantal zonnepanelen aan nader te bepalen maatschappelijke voorzieningen in Hattem/de omgeving;
 - Het gebruik maken van lokale/regionale partijen voor realisatie, beheer en onderhoud van de zonnenvelden. Om dit te bewerkstelligen zullen in de aanbestedingsprocedure voor (onderdelen van) realisatie, beheer en onderhoud lokale/regionale partijen nadrukkelijk worden uitgenodigd om een aanbieding te doen, waarbij in de weging van de verschillende aanbiedingen een 'plus' wordt toegekend aan aanbiedingen van lokale/regionale partijen;
- Het creëren van lokaal eigenaarschap. Hierin is reeds voorzien doordat het project wordt geïnitieerd door een lokale partij in samenwerking met lokale grondeigenaren. Daar bovenop zijn en worden de volgende acties ondernomen:

- Er vinden gesprekken plaats met 'Powered by Hattem' om verder invulling te geven aan het onderwerp lokaal eigenaarschap;
- Met hotelketen Van der Valk zijn contacten gelegd om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor samenwerking, in relatie tot een nabij het knooppunt te realiseren hotel;
- Met zonontwikkelaar Powerfields worden de mogelijkheden onderzocht als het gaat om samenwerking bij het realiseren van de aansluiting van de zonnevelden op het net (Powerfields ontwikkelt aan de andere zijde van het knooppunt een drijvend zonneveld);
- Het idee is om een deel van de financiering van het project te verkrijgen via 'Zonnepanelendelen' (of een vergelijkbare constructie). Op die manier kunnen inwoners en bedrijven van Hattem financieel participeren in de voorgenomen ontwikkeling.

Op de behandeling van de vergunningaanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht). Dit betekent dat vóór besluitvorming een ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage wordt gelegd. Gedurende de inzageperiode kan eenieder zijn of haar zienswijze hieromtrent geven. Eventuele zienswijzen moeten door het bevoegd gezag worden betrokken bij de besluitvorming. Tegen het uiteindelijk besluit staat beroep open bij de Rechtbank.

Op voorhand valt niet te verwachten dat een gebrek aan maatschappelijke uitvoerbaarheid in de weg staat aan vergunningverlening.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

De realisatie van opstellingen met zonnepanelen is geen project waarvoor geldt dat een exploitatieplan dient te worden opgesteld of een (anterieure) exploitatieovereenkomst dient te worden afgesloten. Het project betreft een particulier initiatief. De realisatiekosten worden volledig door de initiatiefnemer gedragen. Op het moment dat de gevraagde omgevingsvergunning is verleend, komt initiatiefnemer in aanmerking voor een SDE-subsidiebeschikking.

Gemeentelijke kosten voor zover die voortvloeien uit de behandeling van de vergunningaanvraag, worden gedekt vanuit de verschuldigde leges, overeenkomstig het bepaalde in de gemeentelijke Legesverordening.

Gelet op de aard en omvang van het project, de ligging van het projectgebied en de bestaande planologische gebruiks- en bouwmogelijkheden, valt op voorhand niet te verwachten dat derden schade lijden als gevolg van het verlenen van planologische medewerking en de realisatie van het project. Om wat dit betreft financiële risico's voor de gemeente volledig uit te sluiten, wordt echter desalniettemin met de initiatiefnemer een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. Eventuele planschadekosten komen daarmee voor rekening van de initiatiefnemer.

Het project kan als economisch uitvoerbaar worden beschouwd.

Bijlagen

- Bijlage 1: Landschappelijk inpassingsplan
- Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek realisatie 4 zonnevelden
- Bijlage 3: Quicksan natuuronderzoek realisatie drijvend zonneveld
- Bijlage 4: Watertoets

Bijlagen separaat ingediend via www.omgevingsloket.nl.